

Bir gün Akşehir'e ulemaları ziyarete gelen Timur'a şerbet ikram eden subaşı, önce 'afiyet olsun', sonra da 'merhaba' diyerek ortamı gerer. Hoca hemen imdada yetişir ve 'Bizim şehrin merhabası ağız tadıyladır.' der."

1. Bu fıkrada "merhaba", "afiyet olsun" sözleri dilin aşağıda verilen görevlerinden hangisine örnek oluşturur?

- A) Bildirme
B) Belirtme
C) Törenselleştirme
D) Yaptırma
E) Eylemselleştirme

- * C vitamini gribe karşı koruyucudur.
* Geçmiş olsun. Sıhhatler dilerim.
* Söz veriyorum, sağlıklı besleneceğim.
* Odanı bugün temizle.

2. Verilen ifadeler arasında dilin aşağıdaki görevlerinden hangisine örnek bulunmamaktadır?

- A) Törenselleştirme
B) Bildirme
C) Belirtme
D) Yaptırma
E) Eylemselleştirme

3. "Yarın hava yağmurlu olacak." ifadesi dilin aşağıdaki işlevlerinden hangisine örnek gösterilebilir?

- A) Belirtme
B) Eylemselleştirme
C) Bildirme
D) Törenselleştirme
E) Yaptırma

Dilin söz verme, onaylama, kabul etme, yemin etme türündeki görevleri eylemselleştirme görevidir.

4. Buna göre aşağıdakilerden hangisinde dilin eylemselleştirme görevi vardır?

- A) Bu yaz kuraklık bekleniyor.
B) Hatay Türkiye'nin nüfusu en az olan vilayettir.
C) Sizin eğitimle ilgili düşüncelerinize katılıyorum.
D) Bana iki ekmek verir misiniz?
E) Üşüyorsunuz pencereyi kapatın.

Öğretmen "belirsizlik" konusunu anlatmadan önce öğrencilerden aşağıdaki tabloyu doldurmasını ister (Belirsiz olduğunu düşündüklerine +, düşünmediklerine - işareti konulacaktır.)

I.	Kahveyi az şekerli alayım.	?
II.	Ders kitabı çok kalınmış.	?
III.	Ahmet uzun boyludur.	?
IV.	Oda sıcaklığı 23 derecedir.	?

5. Buna göre tablonun doğru cevabı aşağıdakilerden hangisi olmalıdır?

- A) + + - -
B) - - - +
C) + + + -
D) - - + +
E) + - - -

Sözcük, cümle ve ifadelerin birden fazla anlama gelecek şekilde kullanılması çok anlamlılığa neden olmaktadır.

6. Buna göre aşağıdakilerden hangisi çok anlamlılığın sakıncaları arasında yer almaz?

- A) İletişimi zorlaştırması
B) Kısrak tartışmalara neden olması
C) Anlamayı engellemesi
D) Farklı görüş açıları geliştirmesi
E) Kişileri yanıltması

Bir sözcük ya da cümlenin belirsiz olması, onlara herhangi bir doğruluk değeri verilememesi demektir.

7. Buna göre aşağıdakilerden hangisinde belirsizlik söz konusudur?

- A) Bugün hava sıcaklığı 40 derece.
B) Bu kahvede iki kesme şeker vardır.
C) Şenay'ın boyu 95 cm'dir.
D) Platon büyük bir filozoftur.
E) Bana bir elma verdi.

- I. İtalyanlar sıcakkanlı insanlardır.
II. Anıtkabir Ankara'dadır.
III. Fransızlar soğuk insanlardır.
IV. Metaller ısınınca genleşir.

8. Yukarıdaki ifadeler tartışıldığında hangilerinde daha hızlı bir uzlaşmaya varılır?

- A) Yalnız II
B) I ve II
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

Bu çorba çok tuzlu olmuş.

Benim çayım biraz demli olsun. Bu ev oldukça geniş.

9. Verilen örneklerde altı çizili ifadelerin, anlamı belirsizleştirmesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Öznel olmaları
B) Anlamsız olmaları
C) Olgulara dayanmaları
D) Genel geçer olmaları
E) Nesnel olmaları

Çok anlamlılık iletişim sürecinde yanlış anlaşılmalara, bilgi aktarımında ise aksaklıklara neden olmaktadır. Bu tür bir aksaklığa yol açmamak için kelimenin hangi anlamda kullanıldığının açık seçik belirtilmesi gerekir.

10. Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde çok anlamlılıktan kaynaklanan bir hata yoktur?

- A) Onu geçindirmek boynumun borcudur.
B) Ben arkadaşlarla oyuna geldim.
C) İnce bir insansınız.
D) Bazı insanlar lastik gibidir.
E) Benden yaşça büyük olmalısın.

- I. İyi, kötülüğün kaynağı değildir.
 II. Ancak ve ancak çalışan insan başarılı olur.
 III. Dürüstlük temel bir erdemdir.

11. Bu önermelerden hangileri sembolleştirildiğinde bileşik yapıda olur?

- A) Yalnız I
 B) Yalnız II
 C) I ve II
 D) I ve III
 E) I, II ve III

I	ve	\wedge
II	yahut	\Rightarrow
III	için	\vee
IV	ancak ve ancak	\Leftrightarrow
V	değil	\sim

12. Yukarıdaki tablonun doğru olması için verilen önerme eklemelerinden hangilerinin sembolleri yer değiştirmelidir?

- A) I ve II
 B) I ve III
 C) II ve III
 D) III ve IV
 E) III ve V

Bir varlık canlıysa beslenir.

Taş canlı değildir.

O hâlde taş beslenmez.

13. Bu çıkarımda aşağıdaki sembollerden hangisi kullanılmaz?

- A) \Rightarrow
 B) \therefore
 C) p
 D) \sim
 E) \Leftrightarrow

14. "Ankara, Konya ve Isparta şehirdir." önermesinin sembolik mantıktaki karşılığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $(p \wedge q) \Rightarrow r$
 B) $p \wedge q \wedge r$
 C) $p \vee q \vee r$
 D) $(p \wedge q) \vee r$
 E) $(p \Leftrightarrow q) \vee r$

15. Aşağıdakilerden hangisi bir tümel evetleme önermesidir?

- A) $(p \wedge q) \vee (p \Rightarrow q)$
 B) $\sim (p \Leftrightarrow q) \wedge (p \Rightarrow q)$
 C) $(p \vee q) \Rightarrow r$
 D) $(p \Rightarrow q) \vee (p \wedge q)$
 E) $(p \wedge q) \Leftrightarrow (p \wedge q)$

16. $(p \wedge q) \Rightarrow r$ önermesiyle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) Ana eklemi tümel evetleme eklemidir.
 B) r önermesi art bileşendir.
 C) Koşul önermesidir.
 D) $(p \wedge q)$ önermesi ön bileşendir.
 E) İki önerme eklemi kullanılmıştır.

"Ne maça gittik ne de sinemaya."

17. Önermesi sembolik olarak ifade edildiğinde hangi ana ekleme sahip olur?

- A) Tümel evetleme eklemi
 B) Tikel evetleme eylemi
 C) Koşul eklemi
 D) Karşılıklı koşul eklemi
 E) Değilleme eklemi

18. Aşağıdaki önermelerden hangisi basit yapıdadır?

- A) $\sim q$
 B) $p \Rightarrow q$
 C) $\sim p \wedge q$
 D) p
 E) $p \Leftrightarrow q$

"kahvaltıda ya süt içerim yada meyve suyu içerim"

19. yukarıdaki önermenin doğru sembolleştirilmesi aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir.

- A) $p \wedge q$
 B) $p \vee q$
 C) $p \Rightarrow q$
 D) $\sim p \vee q$
 E) $p \Leftrightarrow q$

Elektrikler kesilirse maçı izleyemeyiz.

Maçı izliyoruz.

Öyleyse elektrikler kesilmedi.

20. Bu çıkarımın doğru sembolleştirilmesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $p \Rightarrow q, p \therefore q$
 B) $\sim p \Rightarrow q, \sim p \therefore \sim q$
 C) $p \Rightarrow q, \sim q \therefore \sim p$
 D) $p \Rightarrow q, \sim p \therefore \sim q$
 E) $p \Rightarrow \sim q, q \therefore \sim p$

CEVAP FORMU

1	(A)	(B)	(C)	(D)	(E)	11	(A)	(B)	(C)	(D)	(E)
2	(A)	(B)	(C)	(D)	(E)	12	(A)	(B)	(C)	(D)	(E)
3	(A)	(B)	(C)	(D)	(E)	13	(A)	(B)	(C)	(D)	(E)
4	(A)	(B)	(C)	(D)	(E)	14	(A)	(B)	(C)	(D)	(E)
5	(A)	(B)	(C)	(D)	(E)	15	(A)	(B)	(C)	(D)	(E)
6	(A)	(B)	(C)	(D)	(E)	16	(A)	(B)	(C)	(D)	(E)
7	(A)	(B)	(C)	(D)	(E)	17	(A)	(B)	(C)	(D)	(E)
8	(A)	(B)	(C)	(D)	(E)	18	(A)	(B)	(C)	(D)	(E)
9	(A)	(B)	(C)	(D)	(E)	19	(A)	(B)	(C)	(D)	(E)
10	(A)	(B)	(C)	(D)	(E)	20	(A)	(B)	(C)	(D)	(E)

Erdal AYDEMİR
 Felsefe Grubu Öğretmeni

Başarılar Dilerim

Not: Her Soru 5 Puandır.